

VROUWEN, NET ALS MANNEN, ALLEEN GOEDKOPER

Sarah Bouzzaouit

“In 2015 verdienden Belgische vrouwen gemiddeld 30% minder dan hun mannelijke tegenhangers.”

Helaas leven we niet in een perfecte wereld. Sinds het prille begin van het bestaan van de wereld, is er altijd al onrechtvaardigheid geweest en de arbeidsmarkt is jammer genoeg geen uitzondering. In België, vormen vrouwen bijna de helft van de beroepsbevolking. Bij sommige families zijn de vrouwen zelf de belangrijkste kostwinner. Bovendien zijn Belgische vrouwen in het algemeen hoger opgeleid dan Belgische mannen. Nochtans verdienen Belgische vrouwen nog steeds aanzienlijk minder dan mannen. Dit fenomeen wordt de “loonkloof” genoemd.

LOONKLOOF IN BELGIË

De loonkloof is één van de vele ongelijkheden tussen mannen en vrouwen in België. Indien een deel van dit verschil in loon tussen mannen en vrouwen niet verklaard kan worden op basis van objectieve criteria, zoals opleiding en werkervaring, kan het voorzichtig worden toegewezen aan discriminatie. Waarom voorzichtig? Het verschil kan ook te wijten zijn aan variabelen die niet in de analyse in acht zijn genomen, zoals bijvoorbeeld het manier van onderhandelen bij het tekenen van een arbeidscontract.

Bovendien, indien dergelijke oneerlijke verschil blijft bestaan door de jaren heen, zou het belangrijke gevolgen kunnen hebben op vrouwen zoals verlaagde pensioenen of risico op armoede op latere leeftijd. De loonkloof is een probleem dat zo efficiënt mogelijk moet worden aangepakt. Want, inderdaad, zoals Nelson Mandela zei: “Zolang armoede, onrechtvaardigheid en ernstige ongelijkheid blijven bestaan in onze wereld, niemand mag echt rusten”. Het is juist omwille van dergelijke ongelijkheid tussen vrouwen en mannen dat de Belgische federale instelling genaamd het Instituut voor de Gelijkheid van vrouwen en mannen (IGVM) sinds 2002 instaat voor het waarborgen en bevorderen van de gelijkheid van vrouwen en mannen. Het zet zich in voor de bestrijding van elke vorm van discriminatie en ongelijkheid op basis van het geslacht, en dus onder andere, van de loonkloof.

CIJFERS

De scriptie “*An issue of equality: analysis of the evolution and patterns of the Belgian gender wage gap from 2014 to 2015 with the Oaxaca-Blinder decomposition method*” bestudeert de evolutie van de Belgische loonkloof van 2014 naar 2015. De studie is gebaseerd op data van de *WageIndicator* questionnaire van het Instituut voor Onderzoek van Arbeid (ISA). De loonkloof in 2014 bedroeg 33%, wat eigenlijk betekent dat Belgische vrouwen in 2014 gemiddeld 33% minder hebben verdiend dan Belgische mannen. Voor elke Euro

die een man kreeg, verdiende een vrouw echter alleen 67 cents. In 2015 verdienden Belgische vrouwen gemiddeld 30% minder dan hun mannelijke tegenhangers. Dit komt dan neer op een reductie van de loonkloof van 3%. Vele initiatieven zijn in plaats gezet om de loonkloof te verminderen, maar de loonkloof blijft een hardnekkig probleem. Het is bovendien ook bewezen dat, voor beide jaren, de discriminatie tegen vrouwen veel groter is dan de discriminatie in het voordeel van mannen.

PATRONEN

Daarenboven kunnen er verschillende patronen in de loonkloof worden geïdentificeerd. De loonkloof wordt alsmaar groter met de leeftijd, de opleiding en de werkervaring van de werknemers. Zo is bijvoorbeeld de loonkloof tussen relatief oudere werknemers groter dan tussen starters. Het blijkt dat mannen met de tijd een veel grotere toename in hun loon ervaren dan hun vrouwelijke tegenstanders. Mannen onderhandelen veel meer over hun loon en beklimmen de hiërarchische ladder relatief sneller. Dit kan gekoppeld worden aan het fenomeen genaamd “glazen plafond”, dewelke verwijst naar het feit dat vrouwen wel degelijk hoger geraken in de hiërarchie, maar dit slechts tot een bepaald niveau. Andere factoren die ook meespelen zijn het feit dat vrouwen veel meer deeltijds werken en op zwangerschapsverlof gaan. Wanneer een vrouw terugkomt van haar zwangerschapsverlof, zijn er ook weinig initiatieven die haar effectief helpen en steunen bij het herintegreren in de werkwereld.

Er bestaat ook een relatief grotere loonkloof binnen de privé sector dan binnen de publieke sector. De strengere regels voor het definiëren van de loon van een werknemer aan de hand van barema's in de publieke sector zorgen voor een verminderde Belgische publieke loonkloof. Wat wel verbazingwekkend is, is dat de loonkloof groter is wanneer de werknemers getrouwd zijn. Met andere woorden, wanneer een man trouwt, neemt zijn loon sterker toe dan wanneer een vrouw trouwt. Het gaat zelfs zo ver dat de loonkloof alsmaar groter wordt naargelang het aantal kinderen, maar dit alleen voor mannen. Wanneer een man kinderen krijgt neemt zijn loon toe, terwijl deze van een vrouw gemiddeld onveranderd blijft.

ONGELIJKHEID

Er heeft een vermindering van 3% in de Belgisch loonkloof plaatsgevonden van 2014 naar 2015, maar deze blijft nog steeds veel te hoog. Vrouwen blijven in het algemeen 30% minder verdienen dan mannen. Sommige mensen pleiten voor overheidsingrepen, maar deze blijken niet zo efficiënt te zijn. Sommige ondernemingen zoals Microsoft en Facebook menen dat ze de loonkloof binnen hun respectievelijke ondernemingen hebben gesloten. Want uiteindelijk, zoals Mahatma Gandhi heel goed zei: *“Be the change you wish to see in the world”*.
